

AZ ELFELEDETT HATMILLIÓ EMBER PROGRAMJA

HÁTTÉRANYAG GYURCSÁNY FERENC 2015. MÁJUS 1-JÉN ELMONDOTT BESZÉDÉHEZ

A Demokratikus Koalíció, igazodva a 2016-os előrehozott választás igényéhez, gyorsított ütemben készíti új programját, melyet a 2016 februári kongresszusán kíván elfogadni. A program értékelve a rendszerváltozás óta eltelt időszak egészét, egy sor területen a korábbi baloldali és liberális kormányok által követett politikához képest új javaslatokat is meg fog fogalmazni. Egyebek mellett szembe kíván nézni azzal a rémisztő ténnyel, hogy a rendszerváltozás jóléti, szociális jövedelmi teljesítménye eddig messze elmaradt a Kádár-korszak utolsó 30 évének teljesítményétől. Álljon itt egyetlen beszédes szám: míg az egy főre jutó reáljövedelem 1960 és 1989 között két és félszeresére, azaz 150 százalékkal növekedett, addig ugyanez a mutató 1989 és 2013 között 12 százalék. Úgy ítéljük meg, hogy ez az egyik legfontosabb oka annak, hogy dacára a rendszerváltozás elvitathatatlan pozitív történelmi teljesítményének, a magyar polgárok sokasága szívesebben fordul vissza a 70-es 80-as évek világához és alacsony a becsülete az új demokráciának, a szociális piacgazdaságnak.

A demokrácia mellett szóló legfontosabb érv a választók sokaságának szemében nem tud más lenni, minthogy jobb életet biztosít, mint ami a szocializmus puha diktatúrája alatt létezett. S bár a szabadság rendje megteremtette például a korlátok nélküli utazás, mozgás lehetőségét, a korábbinál sokkal könnyebb hozzáférés lehetőségét olyan javakhoz, mint a telefon vagy a személygépkocsi, az átlagos életszínvonal lényegében nem haladja meg a 25 évvel ezelőttit.

Programunk arról az elfeledett kétharmadról szól – legalább 6 millió emberről – akiknek ez a két és fél évtized nem jobb életet, hanem nagyobb kiszolgáltatottságot és reménytelenséget hozott. Az ország többsége vesztese a rendszerváltozásnak.

Ha meg kívánjuk teremteni az új demokrácia és a szociális piacgazdaság becsületét, akkor radikálisan javítani kell annak szociális, jövedelmi teljesítményét. Mindezt úgy, hogy ne ígérjünk teljesíthetlent, hogy ne sodorjuk veszélybe az ország gazdaságát, költségvetését. Az alábbiakban az elfeledett 6 millióhoz szóló programunk 3 pontja olvasható.

1. MUNKÁÉRT MEGÉLHETÉST!

Ma Magyarországon az állam által megállapított létminimum 93 ezer forint. A létminimum az az összeg, amely egy felnőtt ember egy havi olyan minimális fogyasztását, költségét fedezi, amely ahhoz szükséges, hogy a még elfogadható legalacsonyabb színvonalon képes legyen fenntartani önmagát: étkezzen, lakjon, ruházkodjon, stb. Mindeközben ugyancsak az állam által megállapított minimálbér nettó összege 67 ezer forint. Ez égbekiáltó erkölcstelenség. Milliókat lehet így arra kényszeríteni, hogy kevesebbért dolgozzanak 8 órát, mint ami egyszerű önfenntartásukhoz szükséges. Ez elfogadhatatlan.

A Demokratikus Koalíció azt javasolja, hogy a nettó minimálbér összege 5 év alatt, egyenletesen növekedve érje el a mindenkori létminimumot. Ehhez hozzávetőleg évi 7-9 százalékos minimálbér növekedésre van szükség. A minimálbér emelése fokozatosan felfelé fogja tolni az azt meghaladó béreket is.

Egy ilyen béremelés jelentős terhet ró a vállalkozásokra, köztük is a legkevésbé hatékony kis és közepes vállalkozásokra, azokra, akik sokszor már ma sem képesek kifizetni a minimálbér munkaterheit. Éppen ezért, annak érdekében, hogy nekik egy ilyen döntés ne jelentsen elviselhetetlen plusz költségeket, az államnak is erőfeszítéseket kell tenni. Ezért azt javasoljuk, hogy a munkáltatót terhelő, a munkabér után fizetendő társadalombiztosítási járuléka az alkalmazottak létszámától függően sávos legyen. Hasonlóan a fiatal, illetve az 50 év feletti munkavállaló foglalkoztatásához nyújtott, ún. Start programhoz, adjunk jelentős TB- fizetési kedvezményt az 1-3 alkalmazottat foglalkoztató cégeknek, illetve további, egyre kisebb kedvezményt a 4-10, a 11-20 főt alkalmazóknak. E kedvezmény valamennyi vállalkozás első 3, 4-10, illetve 11-20 alkalmazottjára is jár. Azaz éppúgy igénybe veheti első 20 alkalmazottjára a több ezer embert foglalkoztató nagyüzem, mint például egy hatfős kisvállalkozás. Aki dolgozik, annak jár a létminimum.

2. AKI DOLGOZTAT, AZ FIZESSEN!

Százezrek szinte természetes tapasztalata, hogy munkáltatójuk fizetési nehézségekre hivatkozva nem, vagy csak részben fizeti ki az őket megillető bért. A vállalkozások egy része a bér elmaradt kifizetésével a munkásokra, alkalmazottakra hárítja a rossz üzleti gazdálkodásból származó kockázatokat és következményeket. Teszik ezt úgy, hogy az alkalmazottaknak nincs érdemi befolyása e döntésekre. Aki kockáztat, az viselje következményeit, aki pedig nem részese a döntéseknek, az kapjon garanciát a már elvégzett munkájának kifizetésére.

A magyar társasági jog főszabálya szerint a korlátolt felelősségű társaságok és részvénytársaságok csak a társaság vagyonának mértékéig viselnek felelősséget tartozásaikért. Ez alól ma egy kivétel van: a társaság által elkövetett környezetkárosításért a társaság vezetői és tulajdonosai saját vagyonukkal és korlátlanul helyt kell állniuk. Nem védhetjük kevésbé az embert, mint a környezetet.

A Demokratikus Koalíció azt javasolja, hogy a fenti kivételhez igazodva a gazdasági társaságok vezetői és tulajdonosai teljes vagyonukkal feleljenek a munkabérek kifizetéséért. Kifizetési garanciát minden elvégzett munkára.

3. REZSIIGAZSÁGOT!

Nem kétséges, hogy az elmúlt 25 évben a reál jövedelmek növekedése messze elmaradt a rezsiköltségek növekedése mögött. A fogyasztáson belül drámaian megnőtt a víz, a villany, a gáz, stb. számlák kifizetésére fordított összeg aránya. Ennek legalább részbeni korrigálása ezért tisztességes cél. Ugyanakkor a Fidesz rezsihazugsága azt az abszurd helyzetet állította elő, hogy azokat jutalmazta legnagyobb mértékben, akik a legnagyobb fogyasztók és azokat legkevésbé, akik a legkisebbek. Tették ezt úgy, hogy mindeközben mára csődközeli helyzetbe sodorták a közművállalatok sorát, úgyhogy a másik oldalon az árcsökkenés hasznát a legmagasabb jövedelműek aratták le és az alacsonyabb jövedelműek számára továbbra is rendkívül magas a jövedelemhez viszonyított rezsiköltség. Ezen kívánunk változtatni.

Azt javasoljuk, hogy a legminimálisabb emberi szükségletet fedező ivóvíz és elektromos áramfogyasztás egységdíja legyen 0 Ft, majd a fogyasztás növekedésével az egységdíjak sávosan növekedjenek. Ez azt is jelenti, hogy a fogyasztók a fogyasztás csökkentésében érdekeltek.

Hozzávetőleges számokat megjelölve, azt kívánjuk, hogy háztartásonként az első 2 m³ ivóvíz tarifája legyen 0 Ft, efelett egy átlagos család 10-14 köbméterig terjedő fogyasztásának egységnyi ára hozzávetőlegesen igazodjon a mai árakhoz. Eképpen az átlagos fogyasztók havi költségei nem növekednek, sőt enyhén csökkenhetnek. Az átlagos fogyasztás felett további 2-3 sávban, progresszíven emelkedjen egy köbméter fogyasztói ára.

Ugyanezen logika alapján az elektromos áram fogyasztásánál az irányadó első, ingyenes sáv legyen mintegy 50 kWh-ban maximálva, míg az átlagos fogyasztás mértéke legyen a statisztikailag igazolt, hozzávetőlegesen 350-400 kWh. Efelett ugyancsak több, progresszív díjösszegű sávot képzelünk el.

A fogyasztási sávokat és az egyes sávokhoz tartozó díjakat úgy kell megállapítani, hogy a közműszolgáltatók összes árbevétele fedezze azok igazolható ráfordításait és méltányosan elvárható hasznát.

Budapest, 2015. május 1.